Kuusalu Keskkooli ainekava gümnaasiumile

Ainevaldkond: sotsiaalained	Kursus: Eesti ajalugu I
Kursuse maht: 35 tundi	(kuni 16. -17. sajandi vahetuseni)
Õppe- ja kasvatuseesmärgid:	
Õpetusega taotletakse, et õpilane: 1) tunneb huvi ajaloo vastu; 2) mõistab minevikusündmusi ja nende mõju tänapäevale; 3) teab ja kasutab kontekstis ajaloo põhimõisteid ning eristab fakti arvamusest; 4) teadvustab oma rolli Eesti, Euroopa ja maailma kodanikuna; 5) väärtustab kultuurilist mitmekesisust ning mõistab seda ühiskonna rikkuse ja arengu eeldusena; 6) teadvustab oma võimalusi kultuuripärandi hoidja ning edasikandjana; 7) arendab analüüsi- ja tõlgendusoskusi ning kriitilist mõtlemist; 8) omandab ajaloolise mõtlemise ja uurimise oskused.	
Õppeaine kirjeldus:	
Kursus hõlmab Eesti esi-, kesk- ja varauusaega. Käsitletakse Eesti ajalugu mandrijää taandumisest kuni 16. ja 17. sajandi vahetuseni, analüüsitakse sündmusi ja protsesse Eesti alade asustamisest reformatsioonini. Empaatiaülesannete abil püütakse rekonstrueerida minevikus elanud inimese elu, võttes arvesse ajastu eripära. Uuritakse Eesti ja Euroopa ajaloo seoseid, analüüsitakse, kuidas Euroopa ja maailma kultuuri, majanduse ja poliitika areng on mõjutanud Eesti ühiskonda antud perioodil.	
Lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega:	
Keel ja kirjandus: ajalooliste tekstide uurimine, arutluste, esseede või luuletuste kirjutamine ajaloolistel teemadel; eesti keele areng erinevatel ajastutel; ajalugu ilukirjanduses. Kunst: kunstiteosed, mis kujutavad Eesti ajalugu (maalid, skulptuurid, arhitektuur jne). Matemaatika: statistilised andmed, graafikuid ja numbrilised andmed seoses Eesti ajalooga. Loodusteadused: keskkonna ja looduslike tingimuste mõju ajaloole (nt põllumajandus, loodusvarad jne); inimtegevuse mõju keskkonnale ajaloolises kontekstis. Geograafia: Eesti ajaloolised piirid, maastike ja geograafiliste tingimuste mõju ajaloolistele sündmustele; töö kaartidega.	
Õppesisu: Jääaeg ja selle taandumine: jääaja mõju ja inimasustuse algus Euraasia põhjaosas. Muinasaja allikad ja nende uurimine. Arheoloogilised leiud.	**Õpitulemused:** Õpilane: 1) teab Eesti ajaloo perioode, neile iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi ajaloolises arengus;

Muinasaja arheoloogilised kultuurid. Eluolu ja kultuurikontaktid. Eesti esiaja lõpp: eluolu ja muinasusund; suhted naabritega, ristiusu levik. Muistne vabadusvõitlus: Balti ristisõdade põhjused, kulg ja tagajärjed. Jüriöö ülestõus. Vana-Liivimaa riigid: Vana-Liivimaa riiklik korraldus, poliitiline kaart ja suhted naabritega. Keskaja ühiskond Eestis: läänikord, mõisate rajamine, talupoegade seisund; linnade teke ja areng, käsitöö ja kaubandus, eluolu. Kirik keskajal. Reformatsioon Eestis: muutused usuelus, kirikureformi mõju haridusele ja kultuurile. Liivi sõda: eellugu, kulg ja tagajärjed. Kolme kuninga aeg. **Praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:** Võimalusel ajalooliste paikade (arheoloogilised leiukohad, linnused jne) ja muuseumide külastamine. Õpiprojektid: uurimistööd, esitlused ja ettekanded, ajaränakud jms. Kogukonnapraktika: osalemine piirkonna ajalooalases tegevuses või üritustel.	2) mõistab inimese, ühiskonna ja kultuuri olemuslikke seoseid muinas-, kesk- ja uusajal; analüüsib väärtushinnangute ja väärtusruumi muutumist ajas; 3) iseloomustab ja võrdleb ajastuid erinevate ühiskonnaelu valdkondade kaudu; 4) teab Eesti ajaloo pöördelisi sündmusi ja protsesse, mõistab nende tähtsust ja mõju ühiskonna arengus; 5) rekonstrueerib minevikus elanud inimese elu, arvestades ajastu eripära ning inimese sotsiaalset ja kultuuritausta, rakendades empaatiat; 6) toob näiteid ajaloost, kuidas üksikisiku valikud on muutnud arusaamasid ühiskonnas tervikuna või kitsamas valdkonnas; 7) mõistab ajaloolise arengu järjepidevust Eestis, sealhulgas kodukoha ajaloo näitel ja Euroopa ajaloo kontekstis; 8) seostab Eesti ajalugu Euroopa ja maailma ajalooga, tuues esile erinevate ajalooperioodide eripära; 9) analüüsib näidete kaudu, kuidas Euroopa ja maailma kultuuri, majanduse ja poliitika areng on mõjutanud Eesti ühiskonda kesk- ja varauusajal; 10) toob näiteid ristiusu mõjust Eesti ühiskonnaelu eri valdkondadele; 11) selgitab, millest sõltus eri ajastutel inimeste sotsiaalmajanduslik staatus Eestis ja Euroopas; 12) selgitab allikatele tuginedes tänapäeva Eesti ühiskonnale iseloomulike ilmingute ja arengute ajaloolist tausta, hinnangute muutumist ajas ja põhjendab nende tagamaid; 13) teab, kuidas Eesti haldusjaotus on ajas muutunud ning selgitab muutuste põhjusi; 14) analüüsib Eesti ühiskonnaelu erinevate suurriikide koosseisus, lähtudes erinevast perspektiivist.